

विदर्भ पाणलोट विकास मिशनअंतर्गत पाणलोट
विकास प्रकल्प राबविण्यासाठी सन २००६-०७ या
आर्थिक वर्षासाठी निधी वितरण

महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : २३ जून, २००६

वाचा :-

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२,
दि. २८ फेब्रुवारी, २००६ व शासन निर्णय समक्रमांक दि. ११.५.२००६

पार्श्वभूमी:-

महाराष्ट्र राज्यातील पडीक / अवनत जमिनीचा विकास करण्यासाठी शासनाने पाणलोट आधारित
विकास कार्यक्रमांवर भर दिला आहे. त्यानुसार एकात्मिक पाणलोट विकास आणि ग्रामीण उदरनिर्याह मिशन
या राज्यस्तरीय मिशनची स्थापनादेखील करण्यात आली आहे. तथापि, विदर्भ विभागात काही जिल्हयांच्या
भूगर्भात पाण्याचा साठा होत असूनही खान्या पाण्याचा पट्टा असल्याने पाण्याची टंचाई आहे. काही जिल्हयात
भूगर्भशास्त्रीय परिस्थितीमुळे तेथील भूगर्भात पाण्याचा साठा होत नाही व काही जिल्हयात पर्जन्यमान जास्त असूनही
भूगर्भातील जलसंधारणाचे प्रमाण कमी आहे. या कासणामुळे बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, वर्धा व
यवतमाळ या जिल्हयात पाण्याची कमतरता नेहमीच राहते. पाण्याच्या कमतरतेमुळे पर्जन्याधारित शेतीवर अनिष्ट
परिणाम होतो व परिणामी शेतक-यांना कमी उत्पन्न मिळते. यामुळे त्यांचे राहणीमान हालाखीचे होते व त्यातून
आत्महत्या करण्याचे दुर्देवी प्रकार घडत असतात. या परिस्थितीवर मात करण्यासाठी व शेतीकरिता पाण्याची
उपलब्धता वाढविण्यासाठी कृषि औद्योगिक व त्या अनुषंगिक कृटीर उद्योगाचा विकास करून शेतक-यांच्या समस्या
सोडविण्यासाठी आणि त्यांचे राहणीमान उंचविण्याकरिता विदर्भाच्या अमरावती या महसूल विभागातील बुलढाणा,
अकोला, अमरावती, वाशिम व यवतमाळ व नागपूर महसूल विभागातील वर्धा अशा एकूण ६ जिल्ह्यांकरिता शासन
निर्णय, क्रमांक-एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२ दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६ व दि. ११.५.२००६ अन्वये
विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची स्थापना करण्यात आली आहे. सदर मिशनसाठी निधी वितरीत करण्याचा
प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय:-

१. सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षामध्ये विदर्भ पाणलोट विकास मिशनअंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प राबविण्यासाठी रु.३०.०० कोटी (रुपये दहा कोटी फक्त) इतकी तरतूद अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग मागणी क्र.एल-३ "२५०३, ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम ०२-अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम-१०१,लघु पाटबंधारे (०१) योजनांतर्गत राज्यक्षेत्र (२५०३ ०१२८)"काढून विदर्भ पाणलोट विकास मिशन करीता करण्यास नियोजन, वित्त विभागाने मान्यता दिली आहे. सदर तरतूदीतून जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणांना खालीलप्रमाणे विदर्भ पाणलोट विकास मिशनअंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प राबविण्यासाठी सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षासाठी तरतूद वितरीत करण्यात येत आहे.

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	जिल्हा	वितरीत निधी
१	अमरावती	२३०.००
२	अकोला	१००.००
३	बुलढाणा	१६०.००
४	यवतमाळ	२६०.००
५	वाशिम	१००.००
६	वर्धा	१२०.००
	एकूण	१०००.००

२. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी वरीलप्रमाणे मंजूर करण्यात आलेला निधी कोषागारातून काढून तेवढाच निधी संबंधित जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणांना उपलब्ध करून देण्यात यावा.

३. मुख्य कार्यकारी अधिकारी-यांकाढून अनुदान प्राप्त झाल्यावर प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा यांनी निधी वितरीत करताना वर उल्लेख केलेल्या शासन निर्णय क्र.वांक-एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२,दि.२८ फेब्रुवारी, २००६ व शासन निर्णय क्र.एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दि. ११ मे, २००६, मर्थील अटींचे व सूचनांचे अधीन राहून निधीचा विनियोग महासंचालक, वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशन, अमरावती यांचे अध्यक्षतेखाली अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा अशा एकूण सहा जिल्हांकरिता निर्मित जिल्हा पाणलोट विकास मिशन यांचे निर्देशाप्रमाणे विदर्भ पाणलोट विकास मिशन कार्यक्रमासाठी करावा.

४. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन कार्यक्रमांतर्गत जिल्हयांना मिळालेले अनुदान व त्यामधून होणारा खर्च यांचे बँचनिहाय स्वतंत्र लेखे ठेवण्यात यावेत. तसेच या कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या प्रकल्पावरच सदर अनुदानाचा विनियोग करण्यात यावा. या कारणासाठी होणारा खर्च हा ग्राम विकास व जेलसंधारण विभाग, मागणी क्र.एल-३, २५०१-ग्राम विकासासाठी विशेष कार्यक्रम, ०२ अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, १०१ लहान पाटबंधारे (०१)(०४) विदर्भ पाणलोट विकास मिशन (२५०१-०५१-१) योजनांतर्गत-दत्तमत या लेखाशिर्षाखाली अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रमाच्या मागणी क्र.एल-३ २५०१-ग्राम विकासासाठी विशेष कार्यक्रम, ०२ अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, १०१ लहान पाटबंधारे (०१)(०१) योजनांतर्गत (राज्यक्षेत्र)(२५०१ ०१२८) या लेखाशिर्षातून पुनर्विनियोजनाद्वारे सन २००६-०७ करीता उपलब्ध निधीतून भागवण्यात यावा.

५. प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा यांनी पुढील मुद्यांबाबताची माहिती या विभागाला पाठवायी. ही माहिती प्राप्त न झाल्यास पुढील निधी वितरीत केला जाणार नाही.

- १) या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेले अनुदान
- २) कोषागारातून काढलेली रक्कम
- ३) रक्कम काढल्याचा दिनांक व प्रमाणक क्रमांक

६. सदर आदेश वित्त विभागाच्या अनीपचारिक संदर्भ क्र. ५३४/अर्थ-१२,दि.२३ जून, २००६ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व जावाने,

—३१२३१६—
(अ.न.त्रिपाठी)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,
मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मुख्य सचिव, अतिरिक्त मुख्य सचिव,
शासनाचे सर्व प्रधान सचिव/सर्व सचिव,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
महासंचालक, घसंतराव नाईक शेती स्वायतंबन मिशन, अमरावती,
संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व मुख्य अभियंता, पाटबंधारे
मुख्य अभियंता,लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर),पुणे
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,
संचालक,फलोत्पादन संचालनालय ,महाराष्ट्र राज्य,पुणे
उप सचिव, (रो.ह.यो.समिती),महाराष्ट्र विधानभंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व अतिरिक्त जिल्हाधिकारी (रोहयो),जिल्हाधिकारी कार्यालय
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
सर्व विशेष कार्य अधिकारी व पदसिद्ध उपविकास आयुक्त (रोहयो शाखा) विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय,
सर्व अधीक्षक अभियंता, पाटबंधारे,(स्थानिक स्तर)
सर्व अधीक्षक अभियंता, पर्यावरण अभियांत्रिकी मंडळ, नगर विकास व आरोग्य विभाग
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिद्धी करीता),
विभागीय कृषि सहसंचालक, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर, लातूर.
सर्व अधीक्षक कृषि अधिकारी,
सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्ते, नागपूर/अमरावती /औरंगाबाद/नाशिक/पुणे/ कोकणवृत्त (ठाणे),
सहसंचालक लेखा व कोषागारे,संगणक कक्ष,नवीन प्रशासन भवन,५ वा माळा,मंत्रालयासमोर,मुंबई-३२(२प्रती)
सर्व मुख्य वनसंरक्षक, / सर्व उपवनसंरक्षक
संपर्क अधिकारी (नियोजन विभाग),महासंचालक,माहिती व जनसंपर्क यांचे कार्यालय,मुंबई (प्रसिद्धी)
सर्व विभागीय वनसंरक्षक/सर्व विभागीय मृदसंधारण अधिकारी,
सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
सर्व प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
महालेखापाल, (लेखापरिष्का), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,
महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता),महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
कार्यासन व्यय-१५ व कार्यासन अर्थसंकल्प-३,वित्त विभाग,
निवडनस्ती/ जल -१२.